

Nr 229.

Av fru **Ewerlöf m. fl.**, *angående lärarinneutbildningen inom det husliga området.*

Lärarinneutbildningen inom det husliga området har länge varit otillfredsställande i olika hänseenden. Kvantitativt är utbildningskapaciteten för ringa beträffande de flesta lärarinnor av ifrågavarande slag. Rent kvalitativt uppvisar utbildningen flera väsentliga brister. För att utreda denna ytterst viktiga fråga beslöt Kungl. Maj:t år 1950 tillkalla en särskild utredningsman för att inom ecklesiastikdepartementet biträda med utredning och avgiva förslag rörande organisationen av lärarinneutbildningen på det husliga området och därmed sammanhängande utbildnings- och lokalfrågor. Av departementschefens direktiv till utredningen framgick att de frågor, som krävde sin lösning, kunde sammanfattas i två huvudgrupper, nämligen dels spörsmålet om de yttre organisatoriska förutsättningarna för en förbättrad lärarinneutbildning och dels spörsmålet om anordnandet och planläggningen av själva utbildningen. Den sakkunnige avgav den 1 december 1950 ett betänkande med förslag i fråga om utbildningen av lärarinnor inom det husliga området (SOU 1950: 46). I betänkandet finns utförliga detaljförslag beträffande utbildningen av olika kategorier lärarinnor. Förslag har också lämnats i fråga om utbildningsanstaltens organisation, byggnader och befattningshavare. I remissyttrandena över betänkandet har framförts en hel del avvikande synpunkter.

Chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Persson, har inte ansett sig kunna godkänna det framlagda förslaget i förevarande skick. För fortsatt utredning av frågan har departementschefen den 9 oktober 1953 bemyndigats tillkalla sakkunniga för att avgiva förslag rörande organisationen av lärarinneutbildningen på det husliga området och därmed sammanhängande utbildningsfrågor. Enligt vad ecklesiastikministern framhållit i direktiven till den nya utredningen är orsaken till att det framlagda betänkandet icke kunnat föranleda några åtgärder främst att söka i att betänkandets genomförande är alltför kostnadskrävande för statsverket. En noggrann prövning av möjligheterna att begränsa kostnadsökningen syntes därför vara nödvändig. En förutsättning för en dylik granskning vore emellertid en omprövning av det föreslagna utbildnings- och organisationsprogrammet. En sådan omprövning borde ske. Härvid borde man enligt statsrådets mening utgå från att utbildningens åsyftade reformering icke skulle åstadkomma en kompetenshöjning hos lärarinnorna genom exempelvis längre utbildningstid, mer högskolemässig utbildning e. d. Vid den sålunda förör-

dade översynen av det framlagda betänkandet måste enligt departementschefens uttalande främsta intresset vara att med beaktande av de mest angelägna önskemålen åstadkomma förslag till en utbildningsorganisation, som icke bleve omöjlig att genomföra på grund av de kostnader den medför. Översynen borde alltså i främsta rummet bli ekonomiskt och organisatoriskt-administrativt betonad.

Enligt vår mening bör nu förevarande utredning inte endast ha till uppgift att framlägga förslag till en effektivare grundutbildning utan bör också pröva förutsättningarna för en högre lärarinneutbildning för berörda kategorier. Det synes angeläget att den nu tillsatta kommittén får i uppdrag att också pröva denna fråga, eftersom den nödvändigtvis måste påverka grundutbildningen. Vi anser det i hög grad behövt att skapa en påbyggnad till nu gällande utbildning, även om denna endast delvis kommer att utnyttjas. Uppdrag bör lämnas kommittén redan nu att undersöka den av oss berörda frågan, i synnerhet som mellan båda frågorna råder ett starkt organisatoriskt samband.

På grund av vad sålunda anförts får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte framhålla vikten av att den nu tillsatta kommittén rörande organisationen av lärarinneutbildningen på det husliga området får i uppdrag att även utreda frågan om den högre utbildningen på förevarande område.

Stockholm den 27 januari 1954.

Elsa Ewerlöf.

Karin Wetterström.

Helga Sjöstrand.

Brita Elmén.

Ruth Ager.

Gust. Nilsson
i Göingegården.

Folke Kyling.